

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krejtsár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyitl-tírré vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árasszály szerint számítanak. — Nagyobb és többeszer hirdetések jutányosan eszközöltnak.

Bélyeg minden egyes beiktatásánál külön 30 kr.

Nyitl-tírré post sora: 30 kr.

B.-Gyarmat 1896. szeptember 15.

A honti ellenzék elementáris erővel tört ki múlt vasárnap, aug. hó 13-án Ipolyságon. Ivánka Zsigmond volt a főrendező és meg kell adni az öreg urnak, hogy magas kora daczára oly ügyesen, oly erővel, oly szin pompás látványossággal rendezte a nagy napot, hogy pártja részéről a legnagyobb elismerést méltán megérdemli. Mert hisz tehetség kell ahhoz, hogy Hontvármegye székhelyére, ahol a kormánypart zászlaja mindig diadalt aratott, kiszemeljen és megnyerjen képviselőjelöltnek oly országos hírű és pártkülömbőség nélkül közszeretletnek örvendő férfit, mint gr. Zichy Jenő, a népszerű ipargróf; valamint hogy az sem tréfa tőle, hogy az ipolysági piacra behozta Apponyit és Horánszkyt; az meg már pláne genialitás, hogy nagy lutheránus létére az összes katolikus papokat becsodította Ipolyságra, ezuttal dicsőségének színhelyére. Szent meggyőződésből cselekedte e Ivánka mindezeket, vagy pedig a 12 év előtti bukás revánzsza akart ez lenni? Erre a legközelebbi jövő megadja majd a feleletet.

Annyi bizonyos, hogy sokan voltak Ipolyságon, az az mind ott voltak, a hanyan csak vannak. Ha figyelembe vesszük a verőfényes szép vasárnap délutáni napot. Ipolyság kiváncsi népével, voks nélküli szép hölgyeivel, a 70 pár banderistával, a vidék katolikus papjait, betoborzott hircikkel, — úgy a bábahegyről megindultak számát a fehérnéppel együtt 1600-ra tehetjük. A diadalmenetnek staffage-át a nógrádi egyesült ellenzék tagjai képztek. Mondhatjuk, hogy az intelligenciát tulajdonképpen a nógrádi gentry képviselte; mert hisz a zászlóbontás nagy napján az Ivánka és Jankovich-család tagjain kívül Hontvármegye ipolysági kerületének

értelmisége a korai mozgalmától távol maradt; míg ellenben a nógrádi egyesült ellenzéknek imponáló tagjai közül ott volt: Scitovszky János pártelnök, Andreánszky Gábor báró, Jeszenszky Sándor báró, Buttler Ervin báró, Mocsáry Odón kamarás, László fiával, Berchtold Richárd gróf, László fiával, Algóver Mihály, Rosenbach Sándor, Kacsokovics Iván, Muzslay Gyula, Simonyi Dénes, Hanzély Gyula, Novák Sándor. Összességük György, Huszár Károly, s néhány bgyarmati kereskedő és iparos, akik Apponyi Albertnél Scitovszky vezetése mellett külön is tisztelegtek.

Maga a jelölő gyűlés is igen szépen folyt le. Hontvármegye főispánja helyes tapintatról adott tanubizonyosságot akkor, midőn minden ellenmondtót eltiltított. Ipolyság, amelynek 260 szavazó polgára közül 40 tartja magát exidószertint ellenzékének, — csendesesen viselkedett. Egyetlen egy zászló, mely Sághy Benő házában lobogott, — jelezte csupán, hogy Ipolyság nagy napra virradott, — s hogy országos hírré vergődött, mert hisz az egész ország kíváncsian várta gr. Apponyi újabb megnyilatkozásait.

Gr. Apponyi, mint a szónoklat legnagyobb mestere, — gyönyörű beszédet mondott. De míg a somorjai beszéd kilátást helyezett a fusióra, addig az ipolysági szónoklat a fusió minden reményétől megfosztotta pártját.

A pártvezér — legújabb szökevényével: a „nemzeti szabadelvűséggel” hadat üzent a kormánypártnak, melyet szokása ellenére Ipolyságon erős megjegyzésekkel érintett. De hát ettől a hadüzenettől nem rettenünk meg. Olyan hadsereg, mint Apponyi, amelyben annyi a széthúzó elem, nagy kárt nem csinál bennünk.

Olyan párt, mely az ország fejlődésére játékonosan sohasem hatott, amely bizonytalan

programjával és leskelődő magatartásával csak zavart csinált és a kiszámíthatatlan eseményeket szaporította, olyan párt, melynek egy része az egyházpolitikában néppárti elveket vall, másik része revízió ellenes, — a kormányzásra teljesen képtelen; ilyen párttól az ország soha semmi jót nem várhat.

Apponyi ipolysági hadüzenete a Treuga Deit egészen megsemmisítette.

A beszéd ideális részét az a buzditás képezte, melyet a választó polgárokhoz intézett s melyben intette őket, hogy ne hagyják magukat eltántorítani senkitől, ne tolják előtérbe a revíziót, a testületek és a városok saját érdekeiket a közérdeknek. Egy városnak gymnasiumra, másnak pénzügyigazgatóságra volna szüksége. Ez mind önös érdek. Itt gr. Apponyi bizonyára Bgyarmatra és Ipolyságra célzott. Ezt megelőzőleg gróf Zichy Jenő programbeszédében határozottan megígérte az ipolyságiaknak a pénzügyigazgatóságot. Lám, már ezzel is ellentétbe jött a vezér egyik harcászával. Nos, ha akadna a bgyarmati kerületben oly férfi, aki Balassa-Gyarmatnak biztos kilátásba helyezné a gymnasiumot? Vajon hallgatna-e oly szép szóra, mint amilyet a nemes gróf Ipolyságon mondott?

A katolikus papok gr. Zichy programbeszédéből csak azt lesték, mit mond a revízióról? Tihanyi nyéki plebános kijelentette, hogy ha gr. Zichy Jenő a revízió ellen nyilatkozik, a néppárt azonnal eláll tőle. Egy szerencséje tehát gr. Zichynek, hogy a revízió mellett nyilatkozott.

Ivánka Oszkár kormányellenes allurjeitől eltekintve, még csak azt jegyezzük meg, hogy ott volt a szinpadon főtisztelendő Hock János ur is, aki Hock Jánosra fújt s izgatató és mindvégig népies (néha mulatságos)

TÁRCZA.

Románcz.

Dalolva jön a leányka
A kis patak mentén,
Iczi-piczi piros rózsza
Mosolyog a keblén.

„Szép leánykám, — szólt a legény,
Életem reménye,
Az a rózsza, piros rózsza
Mondd, hogy az enyém-e?”

Jaj, a rózsát, piros rózsát
Nem adhatom néked,
Mert az anyám parancsolja,
Kerüljelek téged.”

Pajkos szellő himes réten
Játszik a virággal,
Barna legény selgmes fűvön
Enyeleg a lánnyal.

Most a leány legény csókját
Lázás ajkán éri,
S a rózsáját elpirulva
— Oda adja neki.

Luby Károly

Igen.

I.

Mint mikor egy szép asszony az első ősz hajszálát találja hajában, elkedvetlenkedik, haragvó lesz, sőt titokban talán egy-két könyvet is letöltött még rózsás arcáról, úgy a természet is, mikor az első sárga, fonyradt levelet meglátja, borus, szeles, hideg, lesz sőt talán egy kicsit esős is, megsiratván a letűnt szép idöket és a jövő pusztulást.

Ősz kezdődött, a fákön már itt ott volt zöld levél látható: a száraz levelek halomban hevertek az utcán és a kóbor szél kénye kedre szerint dobálhatta a merre akarta. Az égen ólmos felhők csögték, hanem azért az úton baladó két leánykának ugyancsak rózsás, tavaszi kedve volt: nevetgéltek, s vígan beszélgettek.

Két fiatal ember ment előttük, s azokon látszottak olyan jól mutatni. Mintha a szél is az ő pártjukat fogta volna, egyszerre az egyik fiúnak magasra felkapja kalapját messze dobva azt. A lányoknak ez annyira megtetszett, hogy hangosan felkaczagtak.

A fiatal emberek visszafordultak és Verő Pista unokanővérét ismerte fel a nevető leányok egyikében.

Megvárta őket s megkérdezte, hogy minek örülnek olyan nagyon?

— Hát nem érdekes az, mikor egy kalap a gazdája engedelmé nélkül olyan magasra repül, — mondja nevetve a kis Mariska.

— Még akkor is, ha az az illetőnek egyetlen kalapja, — kérdi az elfogott kalapjával odaérkezett fiatal ember.

— Oh akkor nem, — felelt Mariska, — az egész más; de hiszen már minden jól van.

Pista pedig bemutatta őket egymásnak.

— Balogh Sándor barátom. Révész Gizike unokanővérem és Soós Mariska barátja.

Balogh meghajította magát.

— Nagyon örvendek, — szólt, — csak azt sajnálom, hogy ilyen ügyetlennek láttak meg először a kisasszonyok.

— Csak ügyetlenebbnek ne lássanak soha, — mondja mosolyogva Verő, ki alaposan ismerhette barátját.

Nem beszélhettek sokat, mert a szél egyre erősült s lassan az eső is elkezdett csepegni.

A lányokat hazáig kísérték, aztán Balogh is elvált Verőtől.

— A mai sétánk nem vészett kárba, mondja Verőnek.

— Miért?

— Mert ezzel a két csinos lánnyal megismerkedtem.

II.

A sétájuk csakugyan nem vészett kárba Balogh ugyanis a fentebbi találkozás óta gyakrabban érintkezett Révész Gizikével, s valahányszor hazajött tőlük, s kezét fogott vele, úgy találta, hogy a Gizike kezei formásak, mint a legfinomabb bársony s mindenekelőtt csókolni valók.

Figyelmes szemlélő lettére azt is meglátta

heczeivel a demagógia terére lépett. Elmondta a már ismert „vak kódís” történetét is, s aztán jól lefordírt a gazdát (a kormányt), ennek szolgáit (a főispánokat), a csépeket (a szolgabírákat) s a kormány hajójának evezőit (a körjegyzőket), — a függöny d.-u. 5 órakor legördült.

Az ünnepély lefolyásáról tudósítónk a következőben referál:

A bpesti pályaudvaron Apponyi Albert, Zichy Jenő, Horánszky Nándor, Issekutz Győző, Frey Ferencz, Fernbach József, Berger Ignác, Hock János orsz. képviselők, az öreg Ivánka Zsigmond és Kaas Ivor báró szállottak föl az Ipolyságra vivő vonatra, egész sereg újságíró kíséretében. A vezér az öreg Ivánka volt.

Párkány-Nánától kezdve Ipolyságig közbe eső összes állomásokon szállingáltak fel a megyebeli választók.

Az első fogadás Ipoly-Szakállos állomáson volt, ahol Jankovich Béla földbirtokos üdvözölte Apponyit és Zichy grófot s a velük jött urakat. A társaság itt uri fogatokra ült és Jankovich Béla tésai kastélyába hajtatott, fehér lobogós inges, pityegombos mellényes árvalányhajjas pörge kalapos banderisták között. Itt Jankovichné urasszony fogadta és szeretetreméltóan vendégelte meg a társaságot. A kastély-parkban pedig több száznyi ünnepelőbe öltözött nép, virágot szóró leányok éljenek.

Kudora viski plebánus vezetése alatt a szomszédos kerületből deputáció kereste föl Apponyi grófot és tisztelgett nála. Az elhangzott két üdvözlőbeszédre adott válaszában Apponyi gróf kijelentette, hogy nincs hatalom, amelynek ingere öt valaha eltávoztathatná közigazgatási követeléseinek talajáról. A menet d.-u. 2 órakor érkezett Ipolyságra, hol az Ipolysági takarékpénztár nagy nyílt teraszán várták az érkezőket. A terasz alatt elterülő nagy térségen pedig a választók tömege várta feszült figyelemmel a történeteket. Erről a szönyegekkel feldíszített teraszról beszéltek le a szónokok.

Ivánka Oszkár orsz. képviselő, oldalán a megyebeli függetlenségi párt és a néppárt elnökeivel, megnyitotta a gyűlést. Hosszabb beszédének, lényege ez: Ünnepet ültünk most,

hogy az ajkai is szép pirosak, s eltudta képzelni, hogy mennyivel pirosabbak s ingerlőbbek lennének, ha ő megszólalná. Az arca, az meg egészen önkívületbe hozta. A gyengéden rózsaszínű fehér arca, melyen még a legkisebb kék erecskék is látszóttak, igen szépen festett az ében fekete hajfürtökől körülveve. Az egész leány megtetszett neki, s mikor őszintébb pillanataiban volt, nem állította bevalani magának, hogy szerelmes Gizikébe.

De ezzel még Gizike nem tudott ám semmit, és Balogh olyan gyáva volt az ilyes dolgokban, hogy sehogyan sem akarta neki érzelmeit tudtára adni. Azonban egy alkalom segített neki.

Bálban voltak együtt. A bálterem langyos parfinos levegője a meztelen leánykarok olyan bódító hatással voltak Baloghra, hogy mikor egyszer mélyebben talált a Gizike szemébe belenézni hát ott felejtette a szívét egészen és alighanem az esztét is, annyira, hogy egy keringőnél a Gizike karcsu termete, szorosabban simulván hozzá, nem bírta már ki titkát tovább.

Szinte fuldokolva mondta:

— Gizike szeretem, imádom!

Gizike pedig elhítte neki, mert kiolvashatta szeméből, s láthatta tekintetéből.

Ekkor azután elment számot adni a történetéről mamájának, s a mamája meggondolván, fontolván a dolgot, azt mondta, hogy csak legyen Balogh iránt szives és csak tüntesse ki őt jobban a többi fiatal embereknél.

A kis poéta pedig aki Gizikéről olyan édes

a mikor szereret vezérünket, Apponyi Albert grófot körünkben üdvözölhetjük. Üdvözlí az összes vendégeket s az Ipolysági egyesült ellenzék nevében folkéri Zichy Jenő grófot: vállalja el a kerület mandátumát. Nincs most előbbre való kotelesség, mint hogy az értiszedekek óta uralkodó kormányrendszert, a kórmannyal együtt megbuktassuk közös erővel. Ha a nép szabad akarata megnyilatkozhatnék; egy nap alatt elsöpretnék a mostani kormányrendszer összes bűneivel. Olyan jelölre van szükségünk, a kinek kezébe teljes bizalommal és megnyugvással tehetjük le a kerület mandátumát. Ez a férfi Zichy Jenő gróf, a kit folkért a prograbszéd elmondására.

Zichy Jenő gróf a meleg fogadás megköszönésével kezdte beszédét s biztosította a választókat arról, hogy a nemzeti párt programjának a jövőndőben is hűséges harcosa lesz. Haszon nélkül senki sem dolgozik; az ő hosszas politikai és közgazdasági működésének is van egy haszna; a jól cselekvés öntudata. Lelki nyugalommal néz vissza politikai pályájára és elfogadja a följajánlott mandátumot, annak az ígéretének hangzatosításával, hogy a nép javára fog ezután is működni. Hosszu időn át dolgozott az ipar érdekében s hivatkozhatik is arra, hogy az utóbbi 20 év alatt nagyon fejlődött az ipar, a mely különben nem áll ellentétben a földmívelés érdekeivel. Beszélni akar arról a törvényről, amelyet idő előtt dobta a politikai élet forgatagába s amely okul szolgált arra is, hogy a szónok kilépjen a kormánypártból. Az 1867-es kiegyezéshez Deák Ferencz tanításához híven hozzájárult, annak megalkotásában részt vett 30 év előtt s most 30 év után látja, hogy a közjogi kiegyezésről a nemzeti párt fölfogása az, amely Deák Ferencz hagyományainak megfelel. Ezért követni is fogja Apponyit a nemzeti jogok kivívásának harczában. Kijelenti, hogy a revíziót sürgetni fogja. Hogy a helyi érdekekről is szóljon, ígérheti, hogy amennyiben hatalmában álland, rajta lesz, hogy Ipolyság pénzügyigazgatóságot kapjon. A mandátumot elfogadja.

A zenekar tust húzott s ennek elhangzása után ünnepi csöndben mondta el a nemzeti párt vezére az alábbiakban összefoglalt beszédét.

verseket dalolt, nem tudta felfogni, miért változott meg irányában oly hamar régi ideálja. . .

III.

A bál után Balogh elkezdte szerelmének a történetét vizsgálni, s úgy találta, hogy az a vallomás kissé elhamarkodott volt az ő részéről. Hátha Gizike nem viszonzozza érzelmeit sőt az is lehet, hogy kinerette. S ez aggodalom miatt nem is mert egy ideig elmenni hozzájuk.

De ez a bizonytalanság nem tartott sokáig. Egy ízben újra együtt sétáltak Verővel, mikor Gizikével találkoztak.

Gizike szólította meg őt.

— De rég nem volt már nálunk Balogh ur. Balogh megzavarodva alig tudott valamit mondani.

— Hát ha megengedi kisasszony, úgy gyákrabban fogom önöket meglátogatni, hogy a kisasszony kellemes társaságot élvezhessem.

— Én pedig örülni fogok, ha eljön, mondta Gizike.

Balogh megnyugodott affélől, hogy Gizike nem nevette ki, hanem ő most már többit is akart tudni, már most arra volt kíváncsi, hogy vajjon a kisasszony viszonzza-e az ő érzelmeit, avagy nem.

Ezért egy délután, mikor a kertre nyíló ablaknál beszélgettek, Balogh előhozakodott a do'oggal.

— Kisasszony! — kérdő — sok leány láttam

Apponyi beszéde.

Azok előtt az idősebb emberek előtt, a kik Hontmegyében 10-15 év előtt részt vettek a politikai évek küzdelmeiben, nem ismeretlen. Akkor a leghatározottabb hatalmi önkény és zsarnokság megtöréséről volt szó és ő eljött akkor ide, hogy a bontni e munkájában részt vegyen. Azóta a politikai szabadság tekintetében itt jobbra fordultak a viszonyok s reméli, hogy az új emberek nem akarják s nem fogják megújítani a tizenöt év előtti korszak hagyományait. A politikai és társadalmi elnyomásnak 15 év előtt honti állapotait, a botrányos zsarnokság tekintetében akkor-táj az egész országban csak egy vármegye állapotai mutatták föl. Ez a megye Szolnok-Doboka, (Halljuk! Halljuk!) amelynek főispáni székében Bánffy Dezső báró ült, a ki azóta a miniszterelnöki székben Magyarország főispánjává avanzsolt.

Azóta a Szolnok-Dobokában érvényesült rendszer általánossá, országossá lett. Ennek jelenségei mutatkoztak a nyitrai, stomiai és girálty választásoknál, amelyek előképei a jövő választási küzdelmeknek s bejelentése a kormány részéről annak, minő módon és minő fegyverekkel akar a maga politikájának többséget toborozni. Ha a kormány hadüzenete azt jelentené, hogy a szabadmeggyőződés áll szemben a szabadmeggyőződéssel, az elvek ötköznek meg az elvekkel: akkor tisztelettel hajtáná meg fegyverét az ellenfél előtt mert az az igazi szabadság, ha minden meggyőződés megnyilatkozhatik. Amde a kormány hadüzenete az ellenzékkel szemben nem elvi harcok riadója, hanem az államhatalom botorult felhasznált erőinek és eszközeinek harcbaravitele a szabad meggyőződés, a választási jog és a véleménysszabadság ellen.

Ellenfeleink az összes hatalmi tényezőkkel, a közigazgatás elnyomó erejéveli szuronnyakkal, háttöltött fegyverekkel és ágyúkkal jönnek velünk szembe: ez ellen ami erőnk, ami fegyverünk csak a honpolgárok meztelen melle, csak a honpolgárok szilárd meggyőződése, szivdobogása és jellemereje. (Viharos éljenés.) A fegyverek ily küllömbözése mellett a harchoz készülnünk kell, edzeni kell magunkat a küzdelemre, erősíteni a lelkünket (Eljenés.) s a választók fölharsonó viszhangja által megerősített hangon hirdeti a szónok, az országban minden elvárhatjának, hogy nem kell tüzőra gondolni, hanem egyetlen nagy gondolat foglalja el lelkünket: készülni a harcra! (Eljenés. Taps.)

A fuzó a hatalomban lévő felfogása szerint nem jelent mást, mint az ellenzék részéről a fegyverletetelt és a megadást. A ki kegyelmet kér: az menjen oda! Engem — ugymond — e disztelen menet élen nem fog látni soha senki! (Hosszantartó lelkes éljenés.) Nem kedvtelésből és nem is tréfaból állította ő föl az összes nemzeti jogok követelésének programját. Tudja jól,

már életemben, de még olyant mint ön, még nem. Mikor először találkoztunk, mindjárt elbűvölt kedves lenyének bájos voltával, és azóta az a homályos érzelem lassan-lassan mindig határozottabb lett, míg azután egy bál alkalmával elmondtam a kisasszonynak szívem titkát, s most újra mondom.

— Szeretem önt Gizike, szeretem imádom!

Csend következett, amelyben lehetett baladni, hogy hajtogatja a szél a fáknek lombosodni kezdő ágait a kertben, s Gizike zavartan, pirulva tépdeste picziny csipkedendőjét.

Ugy találta, hogy ez a Balogh, mikor így felhevülten beszél, egész más ember és tán szeretni is tudná.

Balogh pedig a csendet megtörve tovább folytatta:

— Jó ideig voltam bizonytalanságban, de most már nem akarék többé-abbban élni. Gizike mondja tudna-e ön engem szeretni?!

Oda kintől Verő, — aki már bizonyára régebben halgatta Balogh szerelmi vallomásait, — bekiáltott.

— Ugyan bagyd el Sándor, iszen számár vagy te ahhoz.

Gizike pedig szemléstve mondta Baloghnak, hogy:

— Igen.

Deczember.

hogy részéről a lemondás és megalkuvás a hatalomhoz vezető út. Megis kínálták hivatalosan ez utaléppel. (Halljuk!) De ő ebehelyt a meredek, járatlan sziklaura lépett s megy azon faradás nélkül a nemzeti követelések végcéljához s nem lép a kitaposott, kényelmes országútra, a melyen egész szekerek gurulnak le a nemzet pusztulása nyomán az örvénybe.

Akadnak politikusok, a kik birdet, hogy a nép nyomorúsága nagy, közgazdasági érdekeink hanyatlóban, a mezőgazdaság nem jövedelmez s ezeken mind első sorban kell segíteni. A szónok csak a legkevésbébbet hirdeti, a mit tenni kell: azt, hogy a magyar nemzet erkölcsi és anyagi érdekei megóvassanak. Vannak, a kik azt mondják: ne törődjünk holmi nagy politikával, nemzeti idealokkal, a katonai törvényekkel, nyugodjunk meg fiaink elnémetesedésének fényében, (Zajos felkiáltások: Nem tesszük!) és csak a nép anyagi nyomorán igyekezzünk segíteni. A nép nyomorán segítőni helyes: de lemondani a legfeltehetőbb anyagi érdekekről: nem helyes. (Élénk éljenek.) A nemzetnek drágább kincse erkölcsi épisége, jogai teljessége, nemzeti jellegének fontartása, mint az anyagi érdek. (Ugy van!) Kifejti itt, hogy nemzeti önállóságnak és nemzeti irányú fejlődésnek szükséges feltételeinek megteremtésénélkül közgazdasági sikerekhez sem juthatunk el.

Rámulat arra: minő nagy veszedelmek fenyegetnek. Fenyeget első sorban a kivátelelemelés réme, a melyből nagy anyagi károsodás származik. Ezenkívül több millió forinttal többet kell majd a közös költségekhez adnunk. És ki fizeti ezt meg? Én is, te is, édesmindnyájunk. Fenyeget másodszor a vámszövevénynek olyan megújítása, a mely a magyar nyers termelést kiszolgáltatja az időn termelés beözönlésnek, holott mi szabad utat nyitunk ilyen iparunkkal szemben Ausztria iparcikkének, a melyek érdekét a magunk rovására vedjük a külföldi ipari versenyével szemben. De hát miért kell ezt tennünk. Talán a 67-es kiegyezés kényszerít erre? Nem. Hát a kiegyezési törvény nem ad jogot arra, hogy a magunk közgazdaságát a magunk javára önállóan rendezhesük a külön vámtarifalettel? De igen! Hova törpült ez a nagy törvény a hatalomban ölké értelmezése és alkalmazása folytán! Micsoda szellemben értelmezik ezt a törvényt, amely értelmezés szerint a törvénynek nem féré össze sem a hadseregünk magyarsága, sem a magyar udvartartás, sem külföldi képviseltetésünkben iga: jogunk kidomborodása!

A míg a kiegyezési törvénynek ez a torzított értelmezése fennáll, a míg a kiegyezési törvény kényszer-rubonyként fog feszülni a nemzettestén; és a míg közjogi követeléseink előtt állani fog a tilalom: addig közgazdasági érdekeink érvényesítésének az útjában is ott lesz a tilalomfa.

A míg azt a felgyrárt, a melybe a nemzeti aspirációkkal szemben való bizalmatlanság befészkelte magát, be nem vesszük; addig ne reménykedjünk érdekeink teljességének támogatásáról s addig nemzeti követeléseink megvalósításáról lemondanunk nem szabad.

A kormány részéről bennünket nemzeti követeléseinkről való lemondásra csábítanak, pedig ezek úgy anyagi, mint erkölcsi fejlődésünk nélkülözhetetlen feltételei.

Ismételnie kell, hogy nem uri kedvtelések s nem is professzori találmányok a nemzeti követelések. Ő tudja, hogy miut komoly férfi tartozik azzal, hogy magára vállalja a hatalom felelősségét, ha politikai programja integritásának fontartása mellett a kormánnyal megkínálják. De lemondani programjáról, a mely a nemzeti követelések minimuma s úgy vállalni el a hatalmat; ez azt jelentené, hogy ő önérdékből és nem a haza érdekeiből cselekszik, hogy a hatalmat a maga passziójára és fecsihrázására akarja; nem pedig a nép boldogítására.

Most itt, e helyről az egész országhoz kíván szólalni, hogy semmi szórakozottság, semmi habozás, semmi mellékgondolat és ünnepi perczben! Annak a csoportnak, a melynek köldetése van az ellenfél legyőzésére, nem nyulakra és foglyokra kell lövöldöznie, nem szabad a közélet nyulaira és foglyaira pusztítani, hanem a nemzeti igaz jogainak nagy harcát kell megvívniuk. És a harcban elvérezhetünk, megtrikkulhatnak soraink, elhullhatunk: de átlul kiki nem leszünk soha.

Ő csak a saját lelkiismerete alá való rendeltetést ismeri el kötelezőnek s ha ennek szava fölhangzik, azt parancsnak tekint. A mit egyszer mondott: ahhoz ma is ragaszkodik, azt fontartja.

Azt kívánják tőle: üzenjen hadat azoknak, a

kik minden nemzeti követelések kivásában vele együtt harcolnak: azt kívánják, hogy magától elriassza és föloldozza azokat, a kikhez a barátság érzelmein kívül lezajlott politikai küzdelmek emlékei kapcsolják. De a kik ezt kívánják tőle: azok ostobábbnak tartják, mint a milyen valójában. A kívánság teljesítésére akkor, midőn már is szemben áll vele a kormánybatalom összes erőtevével, a közigazgatás ránehéző súlyával és a duzzadó pártkassa, szembeállítva őt azokkal a független elemekkel, a kik vele együtt harcoltak s most a taktikában nincsenek egy véleményben.

„Szabadelvű ember csak az, aki a más szabadságát is szereti. (Viharos éljenek.) A szónok annak az igazi szabadelvűségnek a híre, a mely a 48 előtti időkben hőskorát élte, fölzsabadította a röghöz kötött jogbágyokat, megteremtette a jogegyenlőséget és a felelős magyar minisztériumot.

Ez a magyar szabadelvűség mindig együtt jár a nemzet igazainak magasabb lobogtatásával és nem törte volna el, hogy a magyar állam egy részében eléggessék a magyar lobogót, hogy a magyar király szájából ezért elégtel hallatszott volna, ezt a magyar szabadelvűség nem törte volna el, hogy évszázadokig végrehajlatlanok maradjanak azok a törvények, a melyek a magyar hadseregben magyar tiszték alkalmazását és azoknak magyar oktatását rendelik. Ez a szabadelvűség a nagy emberiség eszméket mindig összekötötte a magyar nemzeti egyéniség, köajog és önérték erős hangosztatásával. Ennek elszakadt fonálát akarja fölvenni, nem pedig azt a szabadelvűséget, a mely egyházpolitikai radikalizmusát nemzeti követelmények föloldozása árán érvényesíti. E magyar szabadelvűség mellett fog állani akkor is, ha egyedül marad vele, a szabadelvűség eltorzításának álarca ellen pedig mindvégig küzdeni fog.

Elmondott tehát, hogy mit akarunk, jobban mondva, hogy mit akarunk? Mi magunk azonban semmit sem tudunk keresztülvinni, ha önkök nem támogatnak. (Félkiáltások: Fogjuk! A halál!) Hinni akarja, hogy a választók most nyilvánult jószándéka tetteiben nyilvánuló akarattal erősödjik; mert az önkök kezébe van letéve a hatalom, a kormányhatalom is az önkök kezéből származik. És ha fölteszük azt a kérdést, hogy a mostani szegyetlen állapota ki és mi az oka? könnyen eszik rá a föllet, hogy a kormány pártja.

De nem egészen így van. A szónok mindig őszintén és tartózkodás nélkül szokta hangoztatni az igazságot. Nagy bűnös a közállapotok hanyatlásában az ország népe, a mely a hatalom árnyékába vonult. És ha nem volnának oly bőven nagy uraink, a kiknél egy-egy rendjel, papok, a kanonokság vagy püspökség nyérése, városok, a hol egy pénzügyigazgatóság vagy gimnázium nyérése, megvék, a melyeknél utlovon bevezetés, birtokosok, a kiknél artérköltégek elengedése — elnémitják megvesztegetőleg a lelkiismeret: akkor nem volna ott az ország, a hol ma van.

Enek az igazságnak a kimondásával tartozott s ezzel meg is jelölte az utat, a melyen haladnunk kell. Ez az út nehéz, rögös és meredek s hogy járható legyen, mindenki áldozatára van szükség; de ha a javulásnak erre az útjára nem térünk: legurulnak a lejtőn. Önkök, nyúltsk első sorban azoknak a honpolgári erényeknek a példáját, a melyet nem lehet megvesztegetni.

Ez után ajánlja a választóknak Zichy Jenő gróf megválasztását s elmondja róla, hogy Zichy Jenő ur; de az utolsó ember becsülete és az ő becsülete közt ne legyen különbség. A nép legyen szilárd az elhatározásában, erős az akarat érvényesítésében, a mint ez leendő képviselőjénél történik (Éljenek.) Beszédét azzal fejezi be, hogy emlékezteti a népet a német költő szavára: a szabadság erős bor. Csak férfi igyék belőle. A kik gyerkőcsök módjára bálnak vele: fejfájást kapnak tőle. Legyen a magyar nép olyan, a melynek feje ne fájduljon meg a szabadság erős borától.

A tagadhatatlan szép és eloquens beszédet nagy éljenzéssel fogadták. Apponyi annvira bele meledgett, hogy még a kalapjáról is esugrott az izadás.

Ezután Hock János lépett a tribünre, Hock a szónoklat nagy mestere. Hallottuk egyházi szónoklatait, — parlamenti beszédeit, melyek mindrégi érdekesek, de azt nem tudtuk, hogy a pater úr a nép nyelvén s olyan zafon tud beszélni, mint ahogy Ipolyságon tette ezt, hol majdnem a demagóg szerepre vállalkozott.

Ezután még Tóth Jakab József földes gazda köszönté meg egy papagályszerűen betanult be-

széddel „a városi választók nevében” gr. Zichynek azt az elhatározását, hogy az ipolysági kerület mandátumát elfogadta.

Ivánka Oszkár a gyűlést 5 óra felé bezárta. Nógrádmegye egyesült ellenzékeinek tagjai Scitovszky János vezetése mellett tisztelegtek az ipolysági róm. kath. plebánia megvárt Apponyinál. Scitovszky, mint értesülünk, megüdvözlésre és elérkezésvégre intézett ödvözlő beszédet gr. Apponyihoz a nógrádi ellenzék nevében. Gr. Apponyi köszönettel fogadta a nógrádi ellenzék tiszteletét.

Öt óra után a Holczér-féle nagy vendéglőben 115 terít-kü bankett volt. Itt az első felköszöntőt Ivánka Oszkár mondotta gróf. Apponyi Albertre, Ságby Benő Zichy Jenő, a kerület képviselő jelöltjét köszöntötte fel. Zichy a megye értelemére, főleg pedig az Ivánka család egészségére ártette poharát. Ivánka Zsigmond beszéde után Vizolazsky Károly Ivánka Oszkár köszöntötte fel, melynek végeztével felállott Apponyi Albert a nagy figyelemmel hallgatott beszédében hosszasan szólott Zichyről, s ödvözlöje a kerületet, hogy hogy olyan kiváló jelöltet talált.

Ezután Horánszky Nándor az ellenzék szoros összeraktására emeli poharát, amely összeraktatás érzetének adja jelét Nógrád ellenzéke, amely eljött a mai zászlóbontásra. Előtti Nógrád küldetésének elnökét: Scitovszky Jánost. Scitovszky János toasztjában kifejtette, hogy a nógrádmegyeiek a testvéri érzület vezette Ipolyságra, mert egyenik az ő érzelmük a hontiak érzelmével. Szavai végeztével Nógrádmegye ellenzéke nevében ödvözlöje a honti ellenzékét s Zichy Jenő gróftól elvette. Az éljenzés lecsillapultatával Ivánka Oszkár Horánszkyra toasztolt, majd Berger Ignác Ivánka Zsigmondra s ugyan ő reá Okolicsányi László. Végül Polgár Péter gyerki földesgazda éltette, Zichy gróftól.

A társaság este 9 óra-felé szétoszlott s a képviselők és a nógrádmegyei előkléség nagy része Ivánka Oszkár uri kastélyába kocsiat.

Bgyarmat város képviselőtestületi közgyűlései. A múlt napokban két közgyűlést is tartott a város képviselőtestülete Balás Ferenc városbíró elnöke alatt. Az egyiket szept. 12-én, a másikat szept. 16-án. A szept. 12-iki közgyűlés fő tárgya volt az 1897-ik évi költségvetés, melyet tételtől tételre tárgyaltak. A költségvetési 1200 forintos tétel nagyobb eszmecsereket kellett, mint tagadhatlan, hogy a városi világítás rossz is, drága is. Kani z. Ödön helyes felszámolás folytán elhatározta a testület, hogy a világítást berbe adja. A város cselekvő vagyona: 201,526 frt 95 kr, terhe: 108,672 frt. Tiszta vagyon: 92,854 frt 95 kr. Az 1897 évi szükséglet: 42,625 frt 20 kr-an alapított meg, melyre csakis 12629 frt 65 fedezet van, fedezetlen tehát: 29,996 frt 5 kr, mely a város polgáira pótdóként fog kivetetni. Az 1897. évi szükséglet a múlt évi 40,021 frt 10 kr szükségletet 2604 frt 10 krral mulja felül. A költségvetést elfogadták s felterjesztik a vármegyéhez. Fontosabb tárgyak voltak a közgyűlésnek, hogy az italmérés jog kezelésére vonatkozó intézkedéseket jóváhagyta; Ujhelyi Boldizsár és Benczyi Károly halála által megüresedett községi iskolázási állásokra egyhangulag Balás Ferenc városbíró és Hudecz Zsigmond jónérv ögyvőd választattak meg, az iparosiskolai kimerítő évi jelentés öröndetes tudomásul vétetett, a vásártér rendbehozása elrendeltetett, a helypénzüsdési jognak 600 frt kiköltési ár mellett való njabbi berbeadására az előjáróság felhatalmaztatott, Liber István városi irnoknak 1897-től 100 frt személyi pótlék megszavaztatott. A város közönségére szulyosan nehezedik az a 15 ezer forintos összeg, melyet annak idején a város az ipolysági-gyarmati vasutvonatra megsvaztatott s melyben a bíróság legfelső fokban a várost már marasztalta is. A város köldöttségét meneszt a kereskedelmi miniszterhez, hogy engedje el ezt az összeget. A köldöttség vezetésére már előbből Daniel László főispán kérést tett fel s a köldöttségbe való részvételre: gr. Degenfeld Lajos, dr. Pulszky Ágost, Török Zoltán, Sréter Alfréd és Balás Antal urak. A város részéről a köldöttségbe bevalasztattak: Balás Ferenc, Balás József, Baintner Ottó, Feledi Henrik, Horváth Danó, Hottovinszky Károly, Kanitz Ödön, Manóssy Alajos, Sztranyarszky Géza és Vannay Ignác urak. Végül vehemen felszámolás történtek az új vasuti menetrend ellen. Balás József, haktér részvénytársaságot kíván alapítani, Sztranyarszky G. annak adott kifejezést,

hogy Bgyarmat város érdekei az új menetrenddel teljesen mellőzve vannak. Többen népgyűlést sürgették. Az erős felszólalások folytán elhatározta a közgyűlés, hogy ez ügyben rendkívüli közgyűlést tart. Ez a rendkívüli közgyűlés szept. 16-án meg is tartott és most már higgadtan tárgyalta az ügyet, melyhez Sztranyavszky Géza, Vannay Ignác, Balás József, Kanitz Odón, Feledi Henrik, Streisinger Albert s többen és többször hozzászóltak, míg végül elfogadták Vannaynak azt az indítványát, hogy mert a gyarmati összeköttetés Bpesttel igen rossz, mert a gyarmatiak egy nap alatt nem járhatják meg Bpestet, — felirat intéstessék a közig. bizottsághoz s deputáció menesszessék a kereskedelmi miniszterhez, hogy rendezzen be Bgyarmattól—Aszódig egy külön omnibusz vonatot. Kanitz Odón indítványára arra is felkéri a minisrt, hogy a vonalon néhány Kossuth-féle átjáró kupét is alkalmazzon. A köldöttsege, melyet a városbíró fog vezetni, beválasztották: Aninnger László, Balás József, Feledi Henrik, Horváth Danó, Kanitz Odón, Streisinger Albert és Vannay Ignác urakat.

Losonczy hírek.

Losoncz, 1896. szept. 19.

Prónay Pál l.-apátfalusi nagybirtokos, 71 éves korában, egy évi, többnyire lábon viselt betegkedés után múlt hétfőn halt meg s szerdán délután temetett el. E nap délelőttjén a gyászos családunk városunkból több egysület s ezek között első sorban a város is részvényt nyilatkozta fejezte ki. A temetésen a közel s távol vidék volt képviselve. Ott volt látható a gr. Czebrán, a gr. Forgách, br. Collas, Máriássy, Fehérváry, Szabó, Szilárdy, Ebereky, Plachy, Balassa, Okolicsányi stb. családok és Losoncz város intézetei, egyesületi, mivel itt egykor az ev. egyháznak felügyelője, most pedig a népbanknak elnöke volt. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Tótrónai és blatniczai Prónay Pálné, szül. Markus- és batizfalusi Máriássy Ilona mint neje, Albert és Alice, férjezett Szilárdy Béláné mint gyermekei, Szilárdy Béla mint veje és egyetlen unokája ifj. Szilárdy István; Tótrónai és blatniczai Prónay Amália férjezett Szabó Lászlóné mint testvér, férje Szabó László és fia ifj. László, úgy a maguk, mint a számos rokonság nevében is, szomorodott szívvel jelentik a felejtetetlen legjobb férjnek, gyöngéd apának, apósának, nagyapának, testvérnek, sógorának és nagybátyának: tótrónai és blatniczai Prónay Pál, Nógrádvármegye bizottsági tagjának, a losonczy járás egykor fő szolgabírájának s a Nógrádvármegyei Népbank elnökének elele 71-ik, boldog házasságának 33-ik évében, folyó hó 14-én délután 5 órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hullt tetemei folyó évi szept. hó 16-án délután 3 órakor fognak az ág. ev. egyház szertartása szerint, a losoncz-apátfalusi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Áldás és béke poraira!

A városi polgári iskola élén álló iskolázék a tanév megnyitja alkalmából megtartotta első ülését, a melyen az elnökpolgármester felolvasta a tanfelügyelő levelét, a mely szerint az ipartanító-nál megválasztott Kovács Giza választása a miniszterium előtt helyben hagyott.

A jelen volt tanító az esküt azonnal letette. Ez alkalommal mutatott be az igazgatónak a múlt évről számadása, a mely szerint kitűnt, hogy összesen 900 frt folyt be tandíjakból. Ezután a tandíjmentesség iránti folyamodók kérvényei vétettek elő. A 45 kérvény körül 11 leány után egész tandíj, 29 után féltandíj lett elengedve. Alk tanáró egészsége helyreállítása végett a hó végéig kérte szabadságidejének meghosszabbítását. Ez meg is adatott.

E hó 12-én délutáni 4 és fél órakor érkezett vasúti állomásunkhoz a b.-gyarmati első vonat, hozván magával azt a szép számú bizottságot, a mely a pályát a miniszterium részéről a közlekedésnek átadta s a mely a megye képviselői részéről önnepélyesen átvétetett. A kocsrukkal felcsiszított vonatot az ödvözölő közönség zeneszóval s harsony dőléssel fogadta. A vonatról lelépő miniszteri biztos és a köldöttseget polgármesterünk ödvözölte, a melyre nyert válasz után a városi szállóba térvén, ott előbb az átadási jegyzőkönyv vétetett fel s ezután a vacsorát vig áldomás követte.

Intézkedéseink — ám nem a nevelésiek — e napokban egygyel újból szaporodtak. Ugyanis egy ruha-vasaló intézetet nyitott egy Budapestről ide

telepedett család, a mely nőinket leshivatva jutányos árak mellett a tödőt rontó kellemetlen munkától megmenteni.

Őszi vásárunk igen népes volt. A marha nagy számban hajtatott be, s épen ezért igen olcsó volt. A tanítóképződei tanév az elkészült építkezések miatt csak e hó 17-én nyílt meg 73 növendékkel.

CSARNOK.

PUSKIN és ANYÉGINJE.*)

Irtá: GRÁBER JÓZSEF ISTVÁN.

(Folytatás.)

Az orosz dalnokoknak nem volt szabad szívük érzelmeit dalba önteni, szabadságról csak álmodniok lehetett: zengeni róla tiltotta a cenzura. Nem döröghettek hatalmas szóval a zsarnokhatalom önkénye ellen, nem vigasztalhatták népüket elnyomatásának keserű éveiben, nem dalolhattak szerelemről, mert az orthodox vallás szempontjából nem volt megengedhető és mert a lyra kiválóan alkalmas volt arra, hogy célszerű eszméket allegorikus alakba öntve, elrejtessen bele. Nem irhattak az orosz nemzet történelének dicső, vagy gyászos napjairól, mert a cenzurának csak annyi volt szája ize szerint, a mennyi a csári hatalmat és annak képviselőit dicsőítette. A cenzura mellett is nagyot teremteni, a cenzura hatalmát kisebbiteni, — ehhez Puskin alkotó erejére és lángeszének hatalmára volt szükség.

Ily körülmények között, ha létezett is orosz irodalom, az vagy udvari poéták hazug hízegése volt, mely nem tárt fel nemzetének igaz érzéseit s így nem tekinthető nemzeti irodalomnak, vagy ha igazán volt olyan, mely a nép lelkiületét tükrözte vissza, a cenzura betiltotta kinyomatását. Így az orosz nemzet igazi irodalmi termékeit csak a nihilisták titkos ülésein, csak tiltott, írott példányokban lehetett terjesztetni s ezen költői termékek legnagyobb részben még maig sem láttak napvilágot.

Igy tehát az 1750-es évekig létrejött orosz irodalom néhány egyházi könyvből kell megítélnünk, melyekben azonban egy még csecsemőkorát élő irodalmi nyelvvel találkozunk és melyekben az orosz nyelv elemei minden rendszer nélkül, a többi szláv nyelvekkel vannak össze-vissza keverve.

Az első, ki az orosz nyelvet az egyházitól különválasztani és rendszerbe foglalni megkísérelte, — Lomonoszoff volt. Kiserletét némi tekintetben siker koronázta, mert sikerült orosz irodalmi nyelvet teremtenie, amde hibát követelt el az által, hogy nyelvburárlatainak alapjául a már említett egyházi könyveket választotta. Ezek nem azon a nyelven voltak írva, mely az orosz nép ajkán élt és fejlődött, hanem mesterkelt, az etimológia tulságig erőszakolt törvényei által és a latin s német nyelvből való analógia útján alkotott, oroszoknak nevezett nyelven. — s így Lomonoszoff műveiből is hiányzik az orosz nemzeti zamat; ez volt oka annak, hogy munkái a nemzetnél mélyebb viszhangot, nem keltettek. Lomonoszoff külföldben szintén nem volt hű kifejezője nemzete szabadság vágyának: ő is az udvar kegyeit kereste s Nagy Péter és Erzsébet dicsőségéről zengedezett.

Az orosz irodalmi nyelv kifejlesztése Karamsinre, az oroszok legnagyobb historikusa-ra várt. Ő meglette a nyelvfejlesztés egyedül helyes útját, felismerte, hogy a nyelv igazi alapja a nében gyökerezik, felkutatta az orosz nép hagyományait, ellette a fonokban élő dalokat, mondákat és igyekezett az így összekutatott nyelvkincséből fejleszteni az irodalmi nyelvet. Azonban bár sikerült nyelvét gyökeresen átalakítani, még sem tudott oly nyelvet nyújtani, melyben a magasabb irodalmi termékek kellő kifejezésre lelhetek volna; ennek főoka iránának feszességében, dagályosságában rejlett.

Karamsin után Zsukovszky következett. Ő az első, ki a „költő” névvel illethetünk meg.

A nyugot-európai nyelvek birtokában lévén, ez által az idegen irodalmak ismeretében meg lehetős jártasságot ért el. Hosszan tanulmányozta Goethét és Schillert, továbbá az angol és görög költők remekműveit és ezen művekből ellantulta a költészet valódi hangját, ellette

*) Mult heti közleményünkben „az” irodalom *ipari* művelése helyett „az irodalom *igazi* művelése” volt értendő.

a forma tökéletes kezelésének titkát. A németektől elsajátított romanticizmus festőivé, a számos irodalom ismerete változatossá tette nyelvezetét.

Zsukovszky művei egyhangu tetszésre találtak Oroszországban, minden igazi orosz szívűről az irodalom ilyenellendülésének; amde az ő költészetéből is hiányzott az igazi nemzetes, népies elem. A külföldi klasszikusainak ismerete hasznosan hatott verseinek külalakjára, zengzetességére, azonban éppen ezen nagy, sőt tulságos nagy hatás okozta azt, hogy eszméinek körűl, műveinek színterén nem hazáját választotta, mialtalt költészetén bizonyos cosmo-politisticus színezet vonul végig.

Ezen fókán a fejlődésnek állott az orosz irodalom, midőn új, fényesebb csillag jelent meg Oroszország egén, mely hivatva volt arra, hogy az orosz műzsa szekerének rudját más irányba terelje s elődjének nevé költészetének káprázatos fényével elhomályosítsa.

Puskin lyrájának hurjairól egész új világ tártult az orosz nemzel elő, bemutatla hazájának saját magát, megszólaltatta költeményeiben a népet, igazi viszhangjává lett népének; vele érzett, vele szomorkodott minden fájdalom, vele örült, ha szebb napok hajnalhasadása látszott felviradni.

Első nagyobb művének, Ruszlán és Ljudmillának tárgyát az orosz nép ősrégi mondáiból merítette: későbbi munkáiban részint az orosz világot eleveztette fel, részint a jelenlegi Orosz-országának nyújtotta hű szingazdag képét.

Puskin a lángész hatalmával átszakította a régi költői chablonok gátját s új, változatos, formákban és új eszmékben gazdag irányt kezdett, melyet kortársai és utódjai: Gogol és Lermontoff, Szolohov és Turgenyieff, valamint számos más író olyannyira kibovítottak, annyi oroszos gondolkodást, orosz jeleget önlöttek bele, hogy az addig latin, germán s más idegen nyelveken parazitáskodó orosz nyelvet teljesen önálló, nemzetes mederbe terítették, s oly tökélyre emelték, hogy most, a XIX. század végén, büszkén állja meg helyét a többi nemzet irodalma mellett s az egész világirodalom remekéit képezik Puskin, Turgenyieff, Lermontoff művei.

(Folyt. következik.)

Hírek és különfélek.

Kitüntetés. Öfelsége — Zeke Kálmán b.-gyarmati kir. járásbírónak a királyi ítéltáblai bírói czimét és jellegelt adományozta. Öszintén gratulálunk e megérdemelt kitüntetésnek. Zeke Kálmán B.-Gyarmaton immár 20 éve szolgálja a judikotúrát s igazság szeretetével és példás munkaságával köztiszteltet és megbecsülést tárgya volt.

Személyi hírek. Baltik Frigyes ev. püspök szept. 21-én utazik Pozsonyba a kerületi közgyűlésre. — Garam Jenő debreczeni kir. ítéltáblai bíró, a ki hosszú éveken át volt bírósági tagja a b.-gyarmati kir. törvényzéknek, a múlt héten szept. 16-án városunkban időzött.

Kossuth Lajos arcképét a vármegye dísztermében a szept. hó 30-iki törvényhatósági közgyűlésen fogják leleplezni. Az önnapi beszédet Beniczky Árpád orsz. képviselő tartja.

Törvényhatósági közgyűlés. Nógrádvármegye törvényhatósága f. hó 30-án tartja az u. n. költségvetési közgyűlést. Ugyanazonnap Hontvármegye is megtartja rendes (őszi) közgyűlését.

A közigazgatási bizottság legközelebbi bavi ülését okt. hó 1-én fogja megtartani.

A vármegyei közkórházi bizottság aug. 16-án tartá rendes felhívi ülését Vannay Ignác elnöklele alatt, mely alkalommal a tégla-üggyel intézésére után örömmel vette tudomású Hódnér Jenő műszaki vezetőnek azt a jelentését, hogy a Mária Valéria kórház építése fennakadás nélkül halad előre, s hogy a 4 pavillon f. évi nov. hó 1-ig tétő alatt leend.

Két éve mult szept. 17-én csütörtökön annak, hogy szeretett királyunk Bgyarmatra érkezett s körünkben 5 napot töltött el. Örömmel gondolunk vissza e fényes napokra, melyek alatt városunk önnapi díszlött s fényben ragyogott. Azóta sok öröm és sok keserűség vegyült életünkbe, de a fényes napok emléke soká fog élni keblünkben.

Kinevezés. Lammel Antal középiskolai rajztanár a b.-gyarmati államilag eeglyezett polgári iskolához a XI-ik fizetési osztályba segédtanítóvá nevezetett ki.

Melléklet a Nógrádi Lapok és Honti Híradó 38. számához

Dr. Jeszenszky István, Jeszenszky Danó bpesti kir. közjegyző fia, — a bpesti X-ik kerület közjegyzőjévé nevezetett ki.

Elöljáróság. Zubovics Román az ipolyvási kir. törvényszéknek sok éven át buzgó bírja öfelsége által kir. ítélőtáblai bírónak léptetett ki.

Athelyezések. Dr. Oswald István főleki kir. járásbírói elbíró a bpesti V. kerületi bírósághoz, Dvihal Aladár főleki kir. bírósági aljegyző pedig a ráckevei kir. bírósághoz hason minőségben áthelyeztetett. Szadvány János bgyarmati tanító a kismartoni polgári iskolához helyeztetett át.

Eljegyzés. Svehla Etelkát, Svehla Ede szinobányai ev. lelkész kedves leányát szept. hó 1-én eljegyezte Russovay Mihály gombai (Pestvm.) közjegyző.

Esküvő. Selemeczbányán szept. 8-án vezette oltárhoz Fényes Sándor, ipar és keresk. bank részvénytársasági tisztviselő Privicky Emma kisasszonyt, Privicky Bezsó selemeczbányai nagykereskedő kedves és művelt leányát. A fiatal házaspárt Händl Vilmos honti főesperes remek beszéd kíséretében áldotta meg.

Anyakönyvvizetés. Hontvármegye a szábi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesessé Huber Kálmán vármegyei irnok, a szobi kerületbe ugyancsak anyakönyvvezető helyettesessé Bogdy Lajos okleveles segédjegyző nevezetett ki a belügyminiszter által.

Előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter gr. Forgách János gróci lakosnak, a m. kir. államvasutak Losoncz állomásától Gács irányában Gácsfalvára vezető helyi érdekű gőzmozdony vasútvonalra múlt évi október hóban megadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított egy év tartamára meghosszabbította.

Az államépítészeti hivatal figyelmébe. Az aug. 22-iki nagy zivatar tudvalevőleg a gyarmatirászi vonalon sok fát nemcsak tövestől szakított ki, hanem még többet meghajlított. Ezek a meghajlított fák a laza homokos talajban folytonos veszedelemmel fenyegetik az utasokat, mert attól lehet tartani, hogy egy kis szellőtől is kidőlnének. Az utasoknak tehát folytonosan reménytelők kell attól, hogy valamelyik f. rájuk dől s kész a veszedelem. Ezeknek a meghajlott s gyökereikben megingatott fáknek életképességéről szó sem lehet, azokat ki kell vágni. Figyelmébe hozzuk ezt az államépítészeti hivatalnak, hogy a közönség érdekében a kioldással fenyegető fákát távolítsa el s az állam javára értékesítse.

Hozzájárulás. A kiengesztelés szép ünnepét, vagyis a hosszú napot, izraelita polgártársaink szept. hó 17-én ünnepelték. A bgyarmati fénys zsinagóga e napon telve van buzgó hívekkel, kik 24 órai böjttel, imával és a vallásos érülettel emelő énekkel erősítik szíveiket az élet küzdelmeihez.

† Zelenka János. Egy jeles tanfőru hunyta be egész váratlanul örökre szeméit e hó 12-én. Zelenka János nincs többé az élők sorában. Mint fiatal ember ezeltől 30 évvel sok ambícióval és még több hivatással lépett a keserves tanügyi pályára, s azt 30 éven át nagy tudással és lelkesedéssel töltötte be. B-Gyarmaton hosszú időn volt tagja az állami elemi iskola tanfelügyelőnek, s mint alap nevelő új rendszert alkotva, a gyermekek ész és értelem fejlesztésére fektette a főszólt. A zenét is jó ízléssel kultiválta s igen soká volt a b-gyarmati dalegylet karnagya és mint ilyen több jeles dalnak szerzője. B-Gyarmatról 1890-ben helyezték át Losoncra az ottani tanítóképző gyakorló tanítójává. A nógrádi tanfelügyelő, érdemeit méltatva, — elsőkévé választotta, mely tisztséget 1893 érig 10 éven át viselte. A jeles pedagógust Losoncra szept. 14-én nagy részvétellel temették el. Halálát hön szeretettel neje és leányán kívül nagy számú rokonság, jeles testvérei (közöttük Zelenka Pál a tiszai kerületi püspök) gyászolják. Haláláról a megismerőderő család a következő gyászjelentést adta ki: „Zelenka Jánosné szül. Nigrinyi Kamilla mint neje, úgy a maga, valamint leánya Jolán; Zelenka Károly, Pál és Gyula mint fivéreik, Geduly Elekné sz. Zelenka Irma, Horváth Miklósné sz. Zelenka Ilona, Göbi Imréné sz. Zelenka Emma és dr. Svehla Gyuláné szül. Zelenka Etel mint nővérek, Nigrinyi Vilma és Nigrinyi Riza mint sógornők s az összes rokonság nevében is megismerőderő szívvel jelentik a szeretett férj-

nek, felejtetlen édes atyának, jó fiának és sógornak **Zelenka János** a losonci állami tanítóképző gyakorlóiskola tanítójának 1896. évi szeptember hó 12-én reggel 9 órakor, élete 51, boldog házasságának 14-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos kimúlását. A boldogultnak hült tetemei 1796. évi szeptember hó 14-én d. u. 3 órakor fogtak Losoncra az ág. hitv. ev. templomból, a losonci sírkertben örök nyugalomra tétetni. Áldásunk kísérje!

Gyászhal. Prónay Pál losonczapálfi nagybrótos, egykor függetlenségi képviselő jelölt, e hó 14-én 71 éves korában jobblétre szenderült. Elhunytá alkalmából a vármegyeháza gyász zászló lobogott.

Templomfelszentelés. Fényes ünnepély színhelye volt Miksi községe e hó 13-án. Ezen napon áldotta meg ugyanis dr. Valihora János esperes és losonci plebánus buzgólkodása, s a hívek bőkezűségéből emelt új templomot Valovics János cz. kanonok s galasi esperes-plebánus. Az ünnepélyt emelte s örökké emlékeztetéssel tette, hogy ez új templomban mutatja be első szentmiséjét Vottiszky Elemér nagyváradi latin szertartású áldozár. S ritka ünnepélyen Török Zoltán szabadságon lévő alispánunk is résztvevő s számosan Losoncz és vidékéről.

A selypi Schossberger-féle agyag gyárat melynek vezetésével Szevike Bruno van megbízva, az építészek és mérnökök congressusának tagjai által szept. 9-én vizsgálatot meg. A vizsgálatnál Hübner Jenő közkörháznak műszaki vezetője is jelen volt. A congressus tagjait meglepte a gyár berendezése, melyben a technika minden vívmányát összefoglaló látta. A téglák minőségileg minden tekintetben felülmúlja a párkány-námai gyár tégláit. Ötvenezret a vármegyei kőházba is beépítenek. A selypi agyag gyár az építész és mérnök szakértők szerint az első helyet foglalja el ilyenmódú iparvállalatainkban, s mint ilyennek — felvirágzást kívánunk.

Losoncz és vidéke ifjúsága szept. hó 26-án a losonci vígadó nagytérében a „szegény gyermekek felruházására tombolával egybekötött tártkörű táncestélyt rendez.

NYÍLT LEVÉL A PAPSÁGHOZ. A központi névmagyarosító-társaság november Telkes Simon elnök nyílt levelet intéz Magyarországi lelkesi karához a névmagyarosítás fölkarolása érdekében. A nyílt levél a többek közt így szól: Vannak e hazában magyar érzületű s törekvő és nyelvről családok, de nevéik idegenül hangzanak. Ez orvoslást igényel. Ez orvoslás a nagy társadalmi feladata. Ebben közreműködni vállalta magára a névmagyarosító társaság, melynek nevébe fordul alulírt jelen sorairal Magyarországi t. lelkesi karának minden egyes tagjához, teljes bizalommal kérve ez ügyben mindenkinek jóakarát és pártfogását. Azon bizalmi, azon atyai viszonyra fogva, mely a jó lelkes és az általa jóra nevelt nép gyermekei között uralkodni szokott, a lelkesi kar segédkeze sokat tehet az idegen nevek megmagyarosítása ügyében. A névmagyarosítás nálunk nemcsak hazafias eszme, hanem magyarával etikai eszme is: tudván, hogy a nemcs eszmék lelkesítő melege egyenes viszonyban van az őket ápoló keblek tisztaságával, nem keletkezdünk, hogy pártfogást kérő szavunk nem fog elhangzani utóhang nélkül. Lesznek a lelkesi kar tagjai közt, kik híveik közt azokat, akiket illet, mozgalmuk önzetlenségéről és magas irányáról fölvilágosítani; lesznek, kik a netalán kétkedőket bátorítani, a huzavonókat buzdítani és azokat, kiknek e részben talán utmutatás, vagy tanács kellene, horizáti utasítási szívek lesznek, akik büszkeségünknek tartjuk, hogy mondunkban van bárkinek is ingyen szolgáltatnunk fölajánlani és lesznek, reméljük, olyanok is, kik jó példával fogják a vezető után szétterelőket követésre ösztönözni.

A szécsényi „sajtoda”, mely Velti Frigyes sajtgyáros vezetése alatt áll, nagy előhaladást tett 2 év óta. Az ott kiállított sajttermék közkeletűségnek örvend, sőt már kívülre is számíthat. Vidékünkön a szécsényi sajt nagyon el van terjedve s alig van valamire való kereskedő, amelyben szécsényi sajtot ne árulnának. A nagy fogyasztás természetesen a tejgazdaságra s ezzel karöltve a marhatenyésztésre is nagy befolyással bír, ennek tanúbizonyságai azok a szép fák tehenek, melyek Szécsényben és Szécsény vidékén a gazdák istállóiban gyönyörrel szemlélhetők. Örömmel konstatahatjuk azt is, hogy a szécsényi sajtoda, mely Ruzinkó Antal gánjárása folytán 2 évvel ezelőtt létesült, az eszreívi országos kiállításon a bemutatott kitűnő sajttermékekért millenáris nagy

éremmel lett kitüntetve. Ez alkalommal dícsérőleg kiemeljük azt is, hogy vármegyénkben Sternalicht Laptól alovai turógyáros is megnyerte a millenáris nagydímet.

Száz és örfőfájás. Deaeglel község területére nézve megállapított ragadó száz és körömfájás járványát az alispáni hivatal 16654 szám alatt megírtnak mondotta ki.

Tűz. Nógrád-Bercselen szept. 15-én tűz ütött ki, mely 2 házat megvasztott el. Az ottani tűzoltók derekasan viselték magukat s nekik köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt s nagyobb károkat nem okozott.

A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház u. 8 sz.) f. évi október 1-étől napjaink nyílik meg s december hó végéig tart. A beiratás szeptember hó 26. napjától szeptember hó 30. napjáig történik. Tanulókul felvétetnek a 18 évet betöltött önálló lakatosok korúak s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzkazánfűtők, valamint a locomobil és csőplőgépek kezelő tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölcsi bizonyítvány s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt.

Madame sans Gène — a szokimondó asszonyság. Linke Pál ily című vig kupléja az egyik száma szeptember 15-dikén megjelent XVIII. számú „Zenélő Magyarországi” zenemű folyóiratnak. Ez ugyesen szerkesztett zenemű folyóirat ezen fűzete a fenti szél kuplén kívül még a következő szép zongora darabokat hozza: Irányf J. „Ha meghalok, vissza járok” . . . remek szép magyar dalt Grf. Zichy Géza gyönyörű postikus szövegére, Zsadányi Armánd, „Nem vagy lány” című közkedvelt népdalt és Onihannas J. „Átomképek” című igen sikerült ábrándját. A folyóirat havonta 2-zer, mindenkor 10-10 oldal zenét hasonlólag gazdag tartalommal ad s negyedévre 6 ily fűzet előfizetési ára 1 frt. Minden zongoristának érdeke a szép vállalatot megismereni, s e czélból mutatványsszámot éárjének küldje „Zenélő Magyarországi” kiadóhivatala Budapest Csengery-utca 62/a. a hora a 2 előfizető-ek is intézendők.

Gazdaszat.**A világ évi búzatermelése.**

Általánosságban érdekes jeleenség, hogy a múlt évben és részben az idén a gabonával bevetett területek a világ gabonatermelő országainak leg-többjén mintegy 5—6 százalékkal csökkent. Ez a csökkenés különösen a búzával bevetett területnek apadását leginkább a fagykárak rováma irhatjuk.

A termesztéseket különösen a július és aug. végén beköszöntött kedvezőtlen időjárás rontotta meg: mindenfelől viharok, pusztító orkánok és jégesők jelentettek. — Európában különösen Magyarország, Ausztria, Németország, Franciaország, Szerbia és nyugati Oroszország gabonái szenvedtek helyenkint szerfőlt jelentékeny károkat és pedig főleg a már learatott renden fekvő vagy keresztben és asztagokban elhelyezett szalmás terményekben.

Más államokban ismét szárazság lépett fel, különösen Oroszország déli részében, és amerikai Egyesült-Államokban és Ausztrália-Európában májusban és júniusban számos helyen rozsdás és őszög jelentkezett. Ez végül nyugati Európában az esős időjárás hátráltatólag hatott a learatott gabona ki-csépeltetésére.

Ezek után érthető, hogy a júliusi kedvező aratási kilátások dacára az aratás eredménye nem felelhet meg a hozzáfűzött várakozásoknak.

A világ összes búzatermelése a mennyiség tekintetében leginkább is 10—12 százalékkal maradt a múlt évi mögött. A minőség tekintetében szám-bavehető visszamaradás pedig mintegy 15—20 százalékra becsülhető. Ehhez járul, hogy a kenyér pótlékaira: kakorizásra, hályves terményekre, (borsó, bab, lencse, stb.) főzelékfélékre a búa hozadékának kisebbségét előidézte okokkal azon tényesők szintén kedvezőtlenül hatottak.

A búzában az ez évre a múlt évi termékkel szemben jelentkező termés-kevesebbet 50 millió hektoliterre becsülik.

A buza bevételre szoruló államok ez évi összes termése 208 millió métermázsra, ugyanazok évenként 331 millió métermázsát fogyasztanak. Ezek tehát 112 mmázsát kénytelenek bevinni.

A kivételre dolgozó államoknál az évi össztermelés 422 millió mmázsra: ezek lakosainak évi fogyasztása 340 mmázsát tesz ki. E szerint kivételre marad 82 millió mm. buzájuk.

Mezőgazdasági múzeum Darányi Ignác, földművelésügyi miniszter, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztésére elhatározta, hogy Budapesten mezőgazdasági múzeumot létesít. Miután a tárgyak beszerzésére az erredéves országos kiállítás mezőgazdasági része kínálkozik a legjobb alkalomnak, a miniszter egy bizottságot kért fel, hogy a beszerzendő tárgyak kiválasztása és biztosítása tekintetében hozzá javaslatot terjesszen elő.

A cselédtörvény revíziója. A földművelésügyi m. kir. minisztérium megbízta Tallián Béla Békésmegye főispánját a cselédtörvény át-dolgozásával, aki ezen munkálatával már el is készült. Ezt a javaslatot a földművelésügyi m. kir. minisztérium elküldte úgy az országos, valamint a vidéki gazdasági egyesületeknek véleményezés végett.

Piaczi árak

1896. szeptember 20.

Buza	6-40	0-00
Rozs	5-50	0-00
Árpa	5-50	6-50
Zab	5-20	0-00
Kukorica	5-00	0-00

Burgonya	0-80	0-00
Lencse	5-00	0-00
Bab	6-50	0-00
Lennek	4-00	0-00
Széna	2-00	0-00
Zsuzsálma kilója	0-12	0-00

Nyílttér.*

B-Gyarmat, 1896. szeptember hó 17-én.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A „Nógrádi Lapok és Honti Híradó” becses lapjának 37. számában Bakos és Rohács uraktól megjelent hírdetése, miután személyem és ázletéről is van szó, méltóztatnék tért engedni, hogy a valót megmondjam. Mielőtt munkámat más kaptafájára birtetném, csak azt akarom megjegyezni, hogy fentvezetett majdnem ismeretlen urakkal semmi nemű összeköttetésem nem volt, igaz, hogy egy rövid időtáttak alatt a reám bizott kovács és bogárnak nagyobb részét nálom rendeltem, de itt teljemenoriható okok miatt ezt két hónap óta nem gyakorolom, a így az általuk készült otolsó munka átadásánál és egyidejűleg számlám rendezésénél tőlük elvándoroltam.

kérem ismételve maradtam hazafori társatelttel

Augustin Mihály.

Nyilatkozat.

Miután köztem és Weisz Arnold ur között fenforgott becsléltbeli úgy a losagyság szabályai szerint belejezést nyert, ennélfogva a „Nógrád-Honti Ellenőzők folyó évi szeptember 17-iki számának nyíltterében közölt nyilatkozatomat készséggel visszavonom.

B-Gyarmat, 1896. szept. 18.

Székelly Miksa,
joghallgató.

*) E rovatban közöltékert nem vállal felelőseget a szerk.

MENET-REND.

aszód-b-gyarmat — losonezi vasút.

Vegyes vonatok	Állomások	Vegyes vonatok
2012 2013		2012 2013
I. II. III. osztály		I. II. III. osztály
1120 235 1200	ind. Budapest kp. udv. érk.	180 1015
200 400	ind. Hatvan	240 940
500 320	ind. Aszód	1210 900
510 400	ind. Iklad-Bomony	1220 850
520 410	ind. Mácsa	1140 840
530 420	ind. Tóth-Györk	1150 830
540 430	ind. Páspók-Hatvan	1160 820
550 440	ind. Acsakürt	1170 810
560 450	ind. Gúta	1180 800
570 460	ind. Nógrád-Kövesd	1190 790
580 470	ind. Becske	1200 780
590 480	ind. Nándor	1210 770
600 490	ind. Mohora	1220 760
610 500	ind. Szügy	1230 750
620 510	ind. Balassa-Gyarmat	1240 740
1217 520	ind. Párkány-Nána	1250 730
1010 740	ind. B-Gyarmat	800 540
1020 750	ind. Tráza	810 530
1100 830	ind. Szécsény	820 520
1110 840	ind. Ludány	730 490
1120 850	ind. Szakal	740 480
1211 900	ind. Lité	710 470
1220 910	ind. Tarnóca	620 340
1230 920	ind. Rapp	630 330
1240 1000	ind. k. Losonez	640 320
820 930	ind. Rútka	500 630
141 1047	ind. érk. Fülel	510 240

Esi 6 ó. reggeli 5 ó. 59 p.-ig terjedő éjjeli idő a perczek aláhúzásával van jelölve.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DÁNÓ.

FŐMUNKATÁRS: DR. KONNACEKY ARNOLD.

256—257. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1781 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a b-gyarmati kir. törvényszék 1896. évi 2257 és 2258. sz. végzése következtében Révay Sándor szécsényi ügyvéd által képviselt Deutsch Adolf javára öz. Miesky Lajosné ellen 170 és 200 frt a jár. erejéig fogantatottot biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 880 frtra becsült 220 darab jubból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. bíróságnak 1940. és 1941—1896. számú végzése folytán 170 és 200 frt tökélyvételre, ennek 1895. évi 2257 és 2258. sz. napjától járó 6% kamatai és a 200 frt tökély, ennek és pedig 100 frtra 1895. március 13-tól, 100 frtra 1895. jún. 6-tól járó 6% kamatai és eddig összesen 53 frt 90 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Felfalu községben leendő eszközölésre 1896. évi szeptember hó 25. napjának délután 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Szécsényben, 1896. évi szeptember hó 11-én.
179 1—1 Nagy Géza, kir. bírósági végrehajtó.

Az 1869. XVI-ik t. cz. 5. §-a alapján bélyegmentes.

MEGHÍVÁS.

A „salgó-tarjáni kölcsönös segélyző egyesület”
solyó 1896. év szeptember hó 30-án d. u. 3 órakor
a városház nagytermében III-ik rendes évi közgyűlést
tartja, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak.

Köszövényi tárgysorozati

180 1—1

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő bizottsági jelentés az 1895—96-ik évetévi számadások és vagyonmérleg felülvizsgálásáról és ennek alapján az igazgatóság részére a fölkentvény maradványa.
3. Az alapszabályok 18. 20. és 30. §-ának módosítása.
4. Elnök, 2 igazgató, 5 cseleget 6 igazgató-tanácsi tag, 3 igazgató-tanácsi póttag, 3 felügyelő-bizottsági tag, 3 felügyelő-bizottsági póttag választása.
5. Indítványok.

Mihenintarizási szolgáló szabályok.

- a) Az egyes tagok által utalán teendő indítványok, a közgyűlést megelőzőleg legálább hat nappal az igazgató tanácsnál írásban nyújtandók be.
- b) A közgyűlésen meg nem jelölők, úgy az egyélti nótágot magukat egy általuk meghatalmazott a szabályozott meghatalmazással ellátott egyélti tag által képviselhetik, azonban minden tag csak egy megbízást vállalhat magára, melyet a közgyűlést megelőzőleg az elnöknek átadni tartozik.
- c) Határozatok kofelkiáltás után vagy általános szótöbbséggel hoznak. szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt. A szavazás-választást kivéve nyilvános, tis tag kívánására azonban a titkos szavazás az elnök által elrendelendő.

Kelt Salgó-Tarján, 1896. év szeptember hó 15-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

176 2—3

HIRDETMEY.

Alulírottak bátrak vagyunk a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlani Nagyhid-utera 222 sz. alatt levő kovács és Nagyhid-utera 230. sz. alatt levő bogárn-üzletünket, a melyben minden néven nevezendő gazdasági és luxus kocsiat, továbbá díratos szánokat is készítünk. Ócsa kocsiat a kor igényeihez átalakítunk és becsérélünk. Ezen kocsiat nyerges és fényező munkáit is magunkra vállaljuk és azt lehetőleg szépen és jól elkészítjük. Mivel pedig minden munkáinkat az országos híri Reitter István-féle kocsiágyában készült kocsi mintájára készítjük és hogy az eddig általunk elkészített munkával a nagyérdemű rendelő közönség meg volt elégedve, reméljük hogy ezután is szíves pártfogásába fog részesíteni a mit mi is kiérdemelni szerény tehetségünkkel iparkodni fogunk.

Figyelmzettjük a nagyérdemű közönséget arra, hogy csak azon munkákért vállallunk felelősséget, a melyek nálunk lesznek megrendelve, vagy tőlünk lesznek megveve.

Továbbá figyelmzettjük a nagyérdemű közönséget, hogy a kocsiainkon előfordulható törésért a mi nem feldőlésből vagy összeakadásból ered, két évi jótállást vállallunk. És hogy a nálunk készülő új kocsiat tökéletesen új anyagból készülnek, arról is írásbelileg kezeskedünk.

Kelt Balassa-Gyarmaton, 1896. szeptember hóban.

Rohács Dániel,
bognármester.

Bakos József,
kocsiármester.

Tudatjuk még a nagyérdemű közönséggel, hogy Augustin Mihály kocsiármester és nyerges mesterrel minden összeköttetést megszüntettünk, és a vidék egy jó munkájú iposával léptünk összeköttetésbe.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérék 3/4 részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tökély is törlesztetik. Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telek-könyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmányszerűleg ajánlva van.

Képviselő keresetiki

Képviselő keresetiki

Karácsonyi ajándékul a „Pesti Hírlap“ nagy képes Naptára.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Példányszám 50.000.

Mutatványszámokat ingyen.

Munkatársak:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, Borostyáni Nándor, Kozma Andor, (Koboz), Morgenstern Gusztáv, Murai Károly, Sas Ede, Kóbor Tamás stb.

181 1-2

Előfizetési díj:

	Csak
PESTI HIRLAP	
Egy évre	14.—
Fél évre	7.—
Negyed évre	3.50

	PÁRISI DIVAT-tal
	együtt
Egy évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50

Minden hóban jegyzéknapló.

Kiadóhivatal: Budapest, Váci-körút 78. sz.

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

181 1-2

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Megjelenik hetenként egyszer.

SZINES, ÉLŐ MODELLEK UTÁN KÉSZÜLT FÉNY-NYOMATU KÉPEKKEL,
SZABÁSRÁJZOK, KÉZIMUNKÁK, ILLUSZTRÁLT REGÉNYEK STB.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

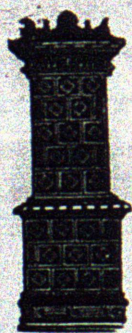
LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP.

Előfizetési díj:

	csak
PÁRISI DIVAT	
Egész évre	8.—
Fél évre	4.—
Negyed évre	2.—

	PESTI HIRLAP-pal
	együtt
Egész évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50

Kiadóhivatal: Budapest, Váci-körút 78. szám.

CSEBÉP KÁLYHA!

— Ajánlom dúsan felszerelt raktáromon a legjobb minőségű, elegáns kivitelű és —
saját készítményű kályháimat.

Kályháim a legjobb tűzálló anyagból készülnek és a legjobb zománczezel láttatnak el.
 Különösen ajánlom felülről töltő, szabályozható, szénfűtésre berendezett kályháimat, melyeket fehér, zöld, barna és szürke színekben készítek.

Takaréktűzhely burkolatok fehér, szürke és kék színekben a legolcsóbb áron kaphatók.
 Avult kályhák felállítása és javítása gyakorlott munkás által olcsó áron eszközöztetik.

Kiváló tisztelettel

B.-Gyarmaton, Régi posta-utca 26. szám.

140 5-12

PENCOS FERENCZ, kályhásmester.

Gazdasági gépek eladása

ELFER MÓR

szállító és bizományos
 a nála bizományként elhelyezett gépeket a raktár felhagyása végett
 182 megjelölt jutányos áron
eladja.

1 Hungária 13 soros vetőgép	150 frt.
2 drb. kézi cséplőgép	55 és 65 frt.
2 drb. répa vágó	12 és 20 frt.
3 drb. morzsoló	22, 23 és 50 frt.
2 drb. Triór (Stokerauból)	50 és 75 frt.
6 drb. szecskavágó	22 és 28 frt.

Van szerencsém a n.-é. közönség b. tudomására hozni, hogy B.-Gyarmaton az Adria bizt.-társulat hivatalának átellenében

síremlékkő-raktáromat

dúsan és a kor követelményeinek megfelelően bel- és külföldi márvány-gránit és syenit-kövekben felszereltem.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a kiknek a sírköveállítás szomorú kötelességét teljesíteni kell, úgy jutányos árak, valamint igen szép betűmetszések és azoknak finom aranyozása által teljes megelégedést kielégítek.

Ugyisint elvállalok jutányos árak mellett a temetőben előforduló munkákat: ugymint betűmetszéseket, aranyozásokat és minden javítást.

164. 3-3.

Kiváló tisztelettel:
Ungár Salamon.

4-5% mellett

rendes és rendkívüli
JELZÁLOG KÖLCSÖNÖKET
 kieszközöl,
 Valamint a legbonyolultabb conversiókat szintén
4-5%-kal
 rendezi gyorsan és diszert minden
 előleg nélkül.

HERCZEG SÁNDOR

Budapest, Gyár-utca 19.

Hegedűórákat

jutányos áron ad egy a hegedűtani-
 tásban jártas egyén. Címe megtud-
 ható a kiadóhivatalban. 173 8

Mindenemű Könyvnyomdai munkái.

ugymint műveket, lapokat, kati- és kavi folyóiratokat, táblázatos kimutatásokat, tavaszi-
 taxokli ivakait, laza-kalmi- és bókai megjelöléseket, kőnyomtatásokat, fajtárgyakat, árjegyzékeket,
 újleti levélpapírokat és borítékokat, eximálakat, gyászjelentéseket, eximálakat, névjegyeket,
 táblázatosakat, s minden e szakba vágó egyszerű vagy több színben nyomtatás munkáját gyorsan, pon-
 tosan, a legbiztosabb kivitelben s a legjutányosabb áron készíti, s

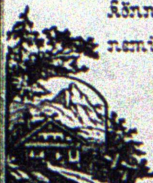

„B.-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RESZVÉNY-TÁRSASÁG”

(EZELETT KÉK LÁSZLÓ-FÉLE KÖNYVNYOMDA. ALAPÍTOTT 1855-BEN.)

mely a modern nyomdászati kellékkel, a mai kor igényeinek megfelelőleg gépezetével, a legbiztosabb
 befizetésekkel s kőnyomtatással bírva van felszerelve. — Hogy tudhatni azt az állami, valamint vár-
 megyei kőnyomtatás kivételével, bevezetéseket több városi jegyzői kara által eximálisan,

kőnyomtatás kivételével, több kőnyomtatásból, nemkülönben minden-
 nemű kőnyomtatás és kőnyomtatás nyomtatványából.

JÓHÁZBÓL VALÓ FIÚK.
 kik legalább 1-2 gimnaziumi v. polgári osztályt végeztek,
TANULÓKÜL KERESTETNEK.

Ügyes leány GÉPHEZ.
 berakondónek fizetéssel
 AZONNAL FELVÉTELEK